

Kommuner | Socialret

Fordringstype: KFMILÅN

Mikrolån, økonomisk misligholdelse

Opdateret den 16. januar 2024

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTET UNDERFORDRINGSTYPER	2
2.4	AFGRÆNSNING	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	3
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF	4
5	STAMDATAFELTER	5
5.1	BELØB.....	5
5.2	HOVEDSTOL	6
5.3	FORDRINGSART	6
5.4	FORDRINGSTYPEKODE	6
5.5	BESKRIVELSE	6
5.6	FORDRINGSPERIODE.....	7
5.7	STIFTELSESDATO.....	7
5.8	FORFALDSDATO.....	7
5.9	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO.....	8
5.10	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER	8
5.11	FORÆLDELSESDATO	8
5.12	DOMSDATO OG FORLIGSDATO	9
6	FORÆLDELSESREGLER	10
6.1	FORÆLDELSESFRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT	10
6.2	FORÆLDELSESFRISTENS LÆNGDE.....	10
6.3	BEREGNING AF FORÆLDELSESDATO	11
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	11
7.1	BESKÆFTIGELSESIKTELSESLØVEN.....	11
7.2	FORARBEJDER TIL BESKÆFTIGELSESIKTELSESLØVEN	12
7.3	AKTIVLØVEN	13
7.4	FORARBEJDER TIL ÆNDRING AF AKTIVLØVEN	14
7.5	OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	14

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
Opdateret materialeformat <i>De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.</i>	16.01.24

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen omfatter fordringer, der opstår i situationer, hvor kommunen har givet en person, der er i revalidering, støtte i form af et rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed – og personen herefter misligholder lånet. Fordringstypen omfatter **ikke tilskud** til at etablere selvstændig virksomhed.

Fordringstypen omfatter de krav, der af Fordringshaver betegnes som ”mikrolån”.

Reglerne for støtte i form af mikrolån følger i dag af lov nr. 701 af 22. maj 2022 om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer (herefter ”beskæftigelsesindsatsloven”). Reglerne har dog tidligere fremgået af bekendtgørelse om lov nr. 709 af 13. august 2013 om aktiv socialpolitik (herefter ”aktivloven”). Denne fordringstype omfatter både mikrolån ydet i medfør af aktivlovens regler samt mikrolån ydet i medfør af beskæftigelsesindsatsloven.

Fordringstypen omfatter kun tilfælde, hvor Fordringshaver oversender hele lånet (restgælden) til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Det er aftalt, at enkelte afdrag ikke kan oversendes.

Det retlige grundlag er nærmere beskrevet under [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KFAMILÅN klassificeres som en offentligretlig fordringstype, med lønindeholdelses- og udpantningsret.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Kommunale gebyrer, erindringskrivelser – GEOPERI](#)
- [Kommunale morarenter – REOPKOM](#)
- [Procesrenter under opkrævning – KOPRORE](#)

2.4 Afgrænsning

Fordringstypen omfatter ikke følgende fordringer (ikke udtømmende):

- Tilfælde, hvor misligholdelsen skyldes, at lånets udbetaling oprindeligt har været uberettiget, dvs. at låntager (skyldner) aldrig har opfyldt betingelserne for at modtage lånet samt modtaget lånet mod bedre vidende. Disse fordringer skal såfremt, der eksisterer et tilbagebetalingskrav, oversendes i fordringstypen
 - Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven – KTTIBAK
 - Øvrige tilskud, fejludbetaling – KTCIVIL

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt		Korrekt udfyldelse for KF MILÅN
Se uddybende beskrivelse via de markerede links.		
Beløb		Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse. 'Beløbet' må ikke indeholde renter og gebyrer.
Hovedstol		Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende. Hvis 'hovedstolen' overstiger 60.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen. 'Hovedstolen' må ikke indeholde renter og gebyrer.
Beskrivelse		Udfyldes med angivelse af reference til låneaftalen i form af et gældsbrev.
Periode start		Udfyldes med en dato svarende til 'stiftelsesdatoen' Hvis feltet udfyldes med en anden dato, bliver fordringen afvist.
Periode slut		Udfyldes med en dato svarende til 'periode start' Hvis feltet udfyldes med en anden dato, bliver fordringen afvist.
Stiftelsesdato		Udfyldes med en dato svarende til datoen for aftaleindgåelse. Dette vil ofte være datoen for, hvornår skyldner har underskrevet lånedokumentet.
Forfaldsdato		Udfyldes med den dato, hvor Fordringshaver ophæver låneaftalen.
Sidste rettidige betalingsdato		Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller fastsættelsen anses for rettidig. 'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'. Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.
Identifikation af skyldner		Udfyldes med CPR-nummer på skyldner.
Forældelsesdato		Udfyldes med datoen for den sidste dag, inden fordringen forældes, dvs. den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. 'Forældelsesdatoen' beregnes som 10 år fra 'forfaldsdatoen', medmindre der i opkrævningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato. Hvis forældelsesdatoen udløber på en lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, skal forældelsesdatoen udskydes til den førstkommande hverdag.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFMILÅN
<u>Domsdato</u>	<p>Udfyldes med datoen for dommens afsigelse.</p> <p>Hvis fordringen ikke er omfattet af en dom, skal feltet være tomt.</p> <p>Feltet må kun udfyldes, hvis dommen fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse.</p> <p>Hvis der er afsagt dom i forbindelse med behandling af en straffesag om socialt bedrageri, skal fordringen oversendes i fordringstypen KTSTRAF.</p>
<u>Forligsdato</u>	<p>Udfyldes med datoen for forligets indgåelse.</p> <p>Hvis der ikke er indgået forlig, skal feltet være tomt.</p> <p>Feltet må kun udfyldes, hvis forliget fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse.</p> <p>I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som Fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.</p>

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiler med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Filterreglerne består af nogle indholdsbaseerede og referencebaseerede regler. De indholdsbaseerede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebaseerede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfileret vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbaseeret eller referencebaseeret regel ikke er overholdt.

Regel	Filterregler for KFMILÅN (Mikrolån, tilbagebetaling)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_3a	Forældelsesdato skal tidligst ligge 10 år efter Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_2_3	Forældelsesdato skal senest ligge 11 år efter Forfaldsdato uden hensyn til FOKO-lukkedage	Fordringen sendes i høring

Regel	Filterregler for KF MILÅN (Mikrolån, tilbagebetaling)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 60.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3	Forfaldsdato skal tidligst ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_6_15 R_6_16	Stiftelsesdato skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_6_19 R_6_20	Periode slut skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_11	Beskrivelsesfelt skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen overdrages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Beløbet er ikke nødvendigvis det samme som hovedstolen, idet beløbet kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 30.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Restbeløbet som skal angives i feltet "beløb" er 25.000 kr.

5.2 Hovedstol

Fordringshaver skal i feltet hovedstol anføre fordringens oprindelige pålydende. Hovedstolen fremgår ikke eksplicit af det retlige grundlag. Det følger dog forarbejderne til beskæftigelsesindsatsloven, at hovedstolen ikke må overstige 200.000 EUR over en tre-årig periode. Se hertil [afsnit 7.2.](#)

Fordringshaver har oplyst, at hovedstolen almindeligvis ikke overstiger 60.000 kr.

Feltet hovedstol udfyldes med maksimalt 60.000 kr.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet, idet hovedstolen kan være højere end beløbet.

Hovedstolen må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 30.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. I feltet "hovedstol" skal angives 30.000 kr.

5.3 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen. Dette angives ved oversendelse.

Feltet skal således angive, at fordringen oversendes med henblik på inddrivelse.

5.4 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringen skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden KFMILÅN.

5.5 Beskrivelse

Feltet er et fritekstfelt, som anvendes til at beskrive relevante aspekter af fordringen, som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.

Af hensyn til kravet om, at skyldner skal kunne identificere fordringen, er det aftalt, at feltet er obligatorisk for denne fordringstype. Indholdet af dette felt vil blive brugt i de breve, Gældsstyrelsen sender til skyldner.

Fordringshaver skal i fordringens beskrivelsesfelt altid angive en entydig identifikation. Det er aftalt, at fordringshaver altid angiver en reference til låneaftalen i form af et gældsbrief.

5.6 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter "periode start" og "periode slut"), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter "periodens længde").

Fordringshaver har oplyst, at låneaftalen kun relaterer sig til én bestemt dag, dvs. der er tale om "punkt i tid" fordringer. Fordringshavers IT-system kan imidlertid, efter det oplyste, ikke understøtte, at fordringer omfattes af denne fordringstype oversendes til inddrivelse uden en angivelse af perioden. Parterne har derfor aftalt, at periode start og periode slut skal udfyldes med stiftelsesdatoen.

5.7 Stiftelsesdato

Stamdatafeltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, s. 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Det følger af betænkning nr. 1460 af 2005 – om revision af forældelseslovgivningen, kapitel VII, pkt. 3.1., at pengelån stiftes på tidspunktet for låneaftalens indgåelse.

Det er aftalt, at feltet stiftelsesdato udfyldes med datoen for aftaleindgåelsen. Dette antages at være datoen for, hvornår skyldner har underskrevet låneaftalen.

5.8 Forfaldsdato

Forfaldsdagen er lig med det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et krav forfaldstidspunkt er straks, medmindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, Bernhard Gomard, Obligationsret, 1. del, 5. udgave, 2016, side 113ff.

Såfremt låneaftalen angiver, hvornår gælden forfalder til betaling ved misligholdelse af låneaftalens vilkår, er det denne forfaldsdato, der skal angives i feltet forfaldsdato.

Såfremt låneaftalen **ikke** angiver, hvornår lånet forfalder ved misligholdelse af låneaftalens vilkår, følger det af de almindelige obligationsretlige principper, at Fordringshaver kan ophæve en låneaftale, hvis aftalen misligholdes væsentligt. Hvis Fordringshaver ophæver aftalen, forfalder hele gælden til betaling.

5.9 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet "sidste rettidige betalingsdato" defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, f.eks. hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidige betalingsdato kan dog tidligst være sammenfaldende med forfaldsdatoen.

5.10 Identifikation af skyldner

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR- nr. eller CVR/SE nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen.

Skyldner kan identificeres ved den fysiske person, som kommunen har ydet lånet til. Feltet identifikation af skyldner skal udfyldes med CPR-nr.

5.11 Forældelsesdato

Fordringshaver skal i dette felt normalt anføre den dato, hvor fordringen forælder. Forældelsesdatoen er udtryk for den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. Det er ikke den oprindelige forældelsesdato, som skal anføres, men den forældelsesdato, der gælder på det tidspunkt, hvor fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Forældelsesfristen for fordringer omfattet af denne fordringstype ses ikke at være reguleret i lovgivningen, hvorfor forældelseslovens regler finder anvendelse. Fordringshaver har oplyst, at der altid foreligger en låneaftale i form af et gældsbrief, der kan tjene som grundlag for tvangsfuldbyrdelse, jf. retsplejelovens § 478. Det fremgår af forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 1, at forældelsesfristen er 10 år, når der er udstedt gældsbrief for fordringen. Forældelsesfristens længde for denne fordringstype vil derfor være 10 år.

Forældelsesfristen beregnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1. Af forældelseslovens § 2, stk. 3 er det præciseret, at ved fordringer, som opstår ved misligholdelse af kontrakt, regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for misligholdelsen. Dette tidspunkt svarer til forfaldstidspunktet. Der henvises til afsnit 5.8 om forfaldsdatoen.

Fordringshaver skal selv beregne og indsætte en anden forældelsesdato, hvis Fordringshaver i sin opkrævning har foretaget forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet.

Fordringshaver har oplyst, at der gennemføres forældelsesafbrydende skridt i opkrævningen, eksempelvis ved indgåelse af afdragsordninger. For at tage højde herfor er det aftalt, at indgangsfiltre ret indstilles således, at fordringer med en registeret forældelsesdato, som ligger senere end 11 år efter forfaldsdato, sendes i høring. Indgangsfilteret ændrer ikke på, at fordringerne forældes efter forældelseslovens regler.

Forældelsesdatoen udfyldes således med den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.

5.12 Domsdato og forligsdato

Felterne "domsdato" og "forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Stamdatafelternes primære funktion er at videregive oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning. Dom og forlig må kun udfyldes i de tilfælde, hvor hele fordringens eksistens og størrelse udtrykkeligt er fastslået ved dom/afgørelse eller skriftligt fastslået og anerkendt ved forliget, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

Fordringshaver må kun registrere en domsdato eller en forligsdato, hvis:

- 1) dommen/forliget fastslår fordringens eksistens, og
- 2) dommen/forliget fastslår fordringens beløbsmæssige størrelse.

Hvis ikke der er opnået dom eller forlig, skal felterne være tomme ved oversendelsen af fordringen.

I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

6 FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer med senere ændringer (herefter: "forældelsesloven") foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

6.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2. Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb."

Forældelseslovens § 2, stk. 1, bruger ikke begrebet "forfaldstid", men det tidspunkt, som reglen angiver, betegnes normalt som forfaldstiden.

I det tilfælde, hvor der er indrømmet skyldneren løbedage eller anden frist, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2, er det en betingelse, for at forældelsesfristen først løber fra betalingsfristens udløb, at skyldneren har haft krav på fristen enten i kraft af den konkrete aftale eller i kraft af lovgivningens regler. Dette er f.eks. tilfældet, hvis der er en lovhjemlet sidste rettidig betalingsdag.

Hvis der er indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb, jf. forældelsesloven § 2, stk. 2.

Der gælder ikke lovhjemlede løbedage for fordringer omfattet af denne fordringstype.

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for fordringer omfattet af denne fordringstype er derfor som udgangspunkt forfaldsdatoen. Det retlige grundlag tager ikke eksplicit stilling til forfaldsdatoen for fordringer omfattet af denne fordringstype, hvorfor forfaldsdagen anses for at være den dag, hvor Fordringshaver tidligst kunne kræve fordringen betalt.

6.2 Forældelsesfristens længde

Der gælder som udgangspunkt en ordinær forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der dog en 10-årig forældelsesfrist. Af forældelseslovens § 5 fremgår:

”Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbrief for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*
- 3) når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3.”

Fordringshaver har oplyst, at der altid vil foreligge en låneaftale i form af et gældsbrief, der kan tjene som grundlag for tvangsfuldbyrdelse, jf. § 478 i lovbekendtgørelse nr. 938 af 10. september 2019 Retsplejeloven (herefter ”retsplejeloven”). Fordringer omfattet af denne fordringstype hviler således på et særligt retsgrundlag.

6.3 Beregning af forældelsesdato

Forældelseslovens § 27 har følgende ordlyd:

”Til frister efter denne lov medregnes den månedsdag, der svarer til den dag, hvorfra fristen regnes. I mangel af tilsvarende dag udløber fristen på den sidste dag i måneden.

Stk. 2. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, udstrækkes fristen til den førstkomende hverdag.”

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelses-dagen medregnes ikke. Hvis eksempelvis fordringen forfalder til betaling den 11. oktober 2017, beregnes forældelsesfristen først fra den 12. oktober 2017. Den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig er den 11. oktober 2017. Fordringen vil således være forældet den 12. oktober 2017.

Efter forældelseslovens § 27, stk. 2, udskydes forældelsesfristen til den førstkomende hverdag, hvis fristen udløber i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag eller den 24. eller 31. december. Reglen har kun betydning, hvis fristen udløber på en af de nævnte dage. Det er uden betydning, at begyndelsestidspunktet for fristen er en sådan dag.

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Beskæftigelsesindsatsloven

Af beskæftigelsesindsatslovens § 147 fremgår:

”Kommunen kan give en person, der er i revalidering, støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed, når personen har faglige og forretningsmæssige forudsætninger for at drive virksomheden og denne støtte frem for anden revalidering skønnes at kunne bringe personen i stand til at forsørge sig selv og sin familie.

Stk. 2. Kommunen giver støtten som rentefrit lån, når kommunen skønner, at dette er rimeligt under hensyn til personens fremtidige beskæftigelsesmuligheder.

Stk. 3. Lånet efter stk. 2 sikres ved tinglyst pant, når dette er muligt.

Stk. 4. (...).”

7.2 Forarbejder til beskæftigelsesindsatsloven

Af forslag til lov nr. 209 af 27. marts 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsat, til § 147, fremgår:

”Efter den gældende regel i § 65, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, kan kommunen give en revalidend støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed, når den pågældende har faglige og forretningsmæssige forudsætninger for at drive virksomheden og denne støtte frem for anden revalidering skønnes at kunne bringe den pågældende i stand til at forsørge sig selv og sin familie.

Det foreslås i § 147, stk. 1, at kommunen kan give en person, der er i revalidering og modtager revalideringsydelse, støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed, når personen har faglige og forretningsmæssige forudsætninger for at drive virksomheden og denne støtte frem for anden revalidering skønnes at kunne bringe personen i stand til at forsørge sig selv og sin familie.

Med forslaget vil kommunen kunne give personen støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed. Støtten til etablering af selvstændig virksomhed forudsætter, at det ud fra en samlet vurdering af personens situation skønnes, at det vil være den mest velegnede form for revalidering til at bringe personen til selvforsørgelse. Der vil således ikke kunne ydes støtte til etablering af selvstændig virksomhed, alene fordi personen ikke er interesseret i fx at tage en uddannelse. Den selvstændige virksomhed vil skulle bringe den pågældende i stand til at forsørge sig selv og sin familie.

Efter den gældende regel i § 65, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, giver kommunen støtten som rentefrit lån, når kommunen skønner, at dette er rimeligt under hensyn til modtagerens fremtidige erhvervs muligheder.

Det foreslås i stk. 2, at kommunen giver støtten som rentefrit lån, når kommunen skønner, at dette er rimeligt under hensyn til personens fremtidige beskæftigelsesmuligheder.

Støtteværdien af rentefrit lån samt eventuelt tilskud til forsørgelse skal opgøres efter retningslinjerne for beregning af bløde lån i henhold til den EU-retlige de minimis-regel, jf. Europa-Kommissionens forordning om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte.

Efter EU's de minimis-regel kan der ydes statsstøtte til virksomheder inden for et mindre maksimumsbeløb pr. virksomhed på 200.000 EUR over en tre-årig periode. Når der ydes støtte, herunder støtte til etablering af selvstændig virksomhed som led i revalidering, må den samlede støtte ikke overstige EU's de minimis-regel. Virksomheden har pligt til selv at påse, at de minimis-reglen overholdes.

Det følger af den gældende § 65, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at lånet efter stk. 2 sikres ved tinglyst pant, når dette er muligt.

Det foreslås i stk. 3, at lånet efter stk. 2 sikres ved tinglyst pant, når dette er muligt.

Hvis hjælpen ydes som et rentefrit lån, må lånet sikres ved tinglyst pant i den genstand, hvortil lånet er ydet, fx i form af underpant eller virksomhedspant.

efter gældende § 67 i lov om aktiv socialpolitik, kan kommunen eftergive et lån, hvis revalidenden ikke har økonomisk mulighed for at betale det tilbage.

Det foreslås i stk. 4, at kommunen kan eftergive et lån, hvis personen ikke har økonomisk mulighed for at betale det tilbage.

Hvis personer ikke kan tilbagebetale lånet, kan den resterende del af lånet eftergives. Sker dette, må genstanden, der er ydet lån til, så vidt muligt tilbageleveres.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel i § 65, i lov om aktiv socialpolitik med sproglige justeringer."

7.3 Aktivloven

Af tidligere gældende § 65 (nu ophævet) i bekendtgørelse om lov nr. 709 af 13. august 2013 om aktiv socialpolitik fremgår:

"Kommunen kan give en revalidend støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed, når den pågældende har faglige og forretningsmæssige forudsætninger for at drive virksomheden og denne støtte frem for anden revalidering skønnes at kunne bringe den pågældende i stand til at forsørge sig selv og sin familie.

Stk. 2. Kommunen giver støtten som rentefrit lån, når kommunen skønner, at dette er rimeligt under hensyn til modtagerens fremtidige erhvervsmuligheder.

Stk. 3. Kommunen kan endvidere give tilskud til forsørgelse i en kortere periode, normalt ikke mere end 6 måneder.

Stk. 4. Lånet efter stk. 2 sikres ved tinglyst pant, når dette er muligt."

7.4 Forarbejder til ændring af aktivloven

Af forslag til lov nr. 210 af 27. marts 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.) fremgår det, til § 2, pkt. 50:

”Kapitel 6 ophæves.”

Af forslag til lov nr. 210 af 27. marts 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.) fremgår det, til nr. 50:

”De gældende regler om revalidering og de forsørgelsesydelse og særlig støtte, der kan ydes under revalidering, fremgår af kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås i det samtidigt fremsatte forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at alle tilbud og aktiviteter fremover skal fremgå af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med henblik på at gøre lov om en aktiv beskæftigelsesindsats lettere at læse og forstå. En flytning af reglerne om tilbud og aktiviteter i form af revalidering vil bidrage hertil.

Reglerne om visitation til revalidering og de overordnede regler for hvilke indsatser, som kan gives i forbindelse med revalideringen, herunder varighed og selvstændig virksomhed, foreslås derfor flyttet til et særskilt kapitel i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i det samtidigt fremsatte forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Reglerne om ydelser m.v., som kan modtages, når en person er visiteret til revalidering, vil efter forslaget fortsat fremgå af lov om aktiv socialpolitik. Således vil indsatsen fremover fremgå af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i lighed med de øvrige indsatser, mens reglerne om ydelser under revalidering forbliver i ydelseslovgivningen i form af lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås, at det gældende kapitel 6 om revalidering m.v. i lov om aktiv socialpolitik ophæves, og reglerne om ydelser m.v. flyttes efter forslagens indhold til et nyt kapitel 6 c i loven. Den foreslåede nyaffattelse af reglerne medfører ikke indholdsmæssige ændringer af reglerne om ydelser m.v. under revalidering.

Der henvises til punkt 2.4.6 i de almindelige bemærkninger, samt lovforslagets § 2, nr. 70 og bemærkningerne hertil.”

7.5 Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter ”gældsinddrivelsesloven”) gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skatteforvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1207 af 27. marts 2023 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen"). Det er i dag Gældsstyrelsen, som er det offentlige restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forestås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

